

Terugblik op de Clemensdag van 14 maart 2015

Het vuur doorgeven of spelen met vuur?

Hein Pieper aan het woord

Op zaterdag 14 maart was de Clemensdag in het [*Collegium Josephinum in Bonn*](#). Deze jaarlijkse ontmoetingsdag voor redemptoristen en leken van de provincie St. Clemens had als thema: “Het vuur van het geloof doorgeven.” Na enkele begroetingswoorden van p. provinciaal Johannes Römelt als ook van de directeur van het gymnasium, de heer Peter Billig, hield drs. Hein Pieper de gastvoordracht, die we hieronder in hoofdlijnen samenvatten.

In zijn verhaal legde Pieper de vinger op de zere plekken van onze vergaand gerationaliseerde en gesecculariseerde samenleving. In ons maatschappelijk verkeer is de vorm, de formaliteit overheersend. Aan inhoud en betekenis komen we niet toe. Dat ondervinden wij allen dagelijks, bijvoorbeeld aan onze scholen. We moeten verantwoording afleggen volgens bepaalde maatstaven. Resultaten moeten op een gestandaardiseerde manier meetbaar zijn. De kwaliteitsanalyse in het onderwijs is daarvan een goed voorbeeld. Maar ook in het sociale werk en in bedrijven en ondernemingen worden we hiermee geconfronteerd. We staan bij voorbaat onder verdenking van slordigheid en moeten alles transparant en controleerbaar maken.

Zolang we ons maar houden aan de vereiste formaliteiten en procedures kan ons niets gebeuren – denken we. Het probleem is echter dat er ook letterlijk steeds minder gebeurt. Papierwerk berooft ons van onze tijd. De drang om ons te verdedigen verlamt ons en houdt ons af van onbekommerde inzet en engagement. Vragen naar betekenis, zin en identiteit raken uit het zicht. En dat terwijl onze ‘borderline samenleving’ laat zien dat er een

schreeuwende hunkering bestaat naar begeleiding bij bestaansvragen rond identiteit en betekenis.

Juist het geloof biedt speelruimte om die vragen te blijven stellen. Voorwaarde is wel dat we ook durven te 'spelen' met het vuur van het geloof en dat we nieuwe vormen zoeken. Want ook overgeleverde vormen van geloof en kerk lijden aan vorm-fetisjisme. En het middenveld of de civil society (lees: het geheel van maatschappelijke verbanden van in de 'wereld' geëngageerde leken: vakbonden, politieke partijen, onderwijs- en zorgorganisatie) is niet langer meer het ideale vehikel waarmee gelovigen de samenleving kunnen beïnvloeden. Daarvoor zijn mensen te veel geïndividualiseerd. Bovendien zijn ook veel christelijke organisaties in het middenveld gebureaucratiseerd en verstard.

En daarom is het goed om nieuwe vormen van gemeenschapsleven en viering te verkennen en plekken van verstillig en bezinning aan te bieden. Voorbeelden zijn er te over – ook in ons midden. Met deze opdracht gingen we op pad na 14 maart. Genoeg stof om over na te denken en vuur om hiervoor de moed op te brengen.

Hein Pieper in gesprek met Miguel Romero, de coördinator van het volunteeringproject